

Fries Museum 2025-2028

Gevolgen van besparingen voor de gemeente Leeuwarden

16 september 2024

De korting van 331.000 euro door de Provincie Fryslân op het Fries Museum komt bovenop de gebrekkige inflatiecorrectie in de periode 2008-2023, waardoor de bijdrage aan het nieuwe Fries Museum jaarlijks in totaal ca. 1.300.000 euro lager is dan oorspronkelijk afgesproken.

De korting zorgt ervoor dat dat vaste lasten niet alleen het programma uit de begroting drukken maar ook dat het personeel van het museum zodanig moet inkrimpen, dat het resterende team niet meer de capaciteit heeft om nieuwe grote tentoonstellingen te maken.

Die tentoonstellingen zijn door de inflatie dubbel zo duur geworden dan in 2016-2019. Het is volstrekt onmogelijk om bovenop die dubbele kosten ook nog eens de lasten van het benodigde personeel via fondsen en sponsors te dekken. Deze tentoonstellingen zijn dan niet meer mogelijk, ook niet met eenmalige bijdragen. Het Fries Museum kan zulke tentoonstellingen enkel volhouden als de huisvesting, het personeel en het beheer van de waardevolle collectie zijn bekostigd en het startkapitaal als cofinanciering voor fondsen en sponsors heeft.

Het Fries Museum trekt 70% van zijn bezoekers van buiten de regio naar Leeuwarden en Fryslân. Het zijn vaak cultuurtoeristen, die gemiddeld 100 euro per persoon per dag uitgeven. Met een programma zonder grote tentoonstellingen verliest Leeuwarden zo tussen de 60.000 en 100.000 bezoekers per jaar. Dat is een verlies van 6.000.000 tot 10.000.000 euro aan uitgaven in de stad en de regio. Met name in de winter, als er in Leeuwarden verder weinig aantrekkingskracht is, maakt dat het verschil. Het verlies aan nationale mediawaarde is minstens even groot, nog los van het gemis aan positieve bijdrage aan het imago van Leeuwarden als bestemming en vestiging voor bedrijven. In 2017-2020 bracht dat ca. 90.000.000 euro op aan uitgaven door het museum, vaak aan lokale ondernemers, uitgaven door bezoekers, mediawaarde en uitgelokte investeringen.

Maar de schade gaat verder. De budgetten voor schoolprogramma's en activiteiten halveren, waardoor jaarlijks 8.000 scholieren en studenten en 8.000 bewoners niet meer kunnen deelnemen aan cultuur. Inspirerende projecten voor jonge makers, zoals de bouw van een vikingschip door mbo studenten, zullen er niet meer zijn.

Het Fries Museum is eigenaar van zijn eigen gebouw. In 2024 krijgt Fries Museum voor het eerst iets meer gemeentelijke bijdrage (150.000 euro van EZ voor de tentoonstelling Ja, ik wil, die 400.000 euro kost) dan de gemeente als OZB (100.000 euro) afroemt. Het museum zal echter moeten besparen op het onderhoud van het gebouw. De houten kolommen zullen vaalgijs het dak dragen, de glans is er dan af. Het is niet meer de bruisende huiskamer vol activiteiten, zoals op zaterdag 14 september, toen er meer dan 2.000 bewoners en bezoekers in het museum waren. Zoals mensen moeten verhuizen die hun hypotheek niet meer kunnen betalen, zo kan het Fries Museum het zich dan eigenlijk niet meer permitteren om in zo'n groot duur pand te zitten. Terwijl het nieuwe Fries Museum de huiskamer én de magneet van de stad kan zijn, als de gemeente en de provincie het willen.